

PROTOCOL
INFORMATIEVOORZIENING
GESCEIDEN OUDERS/VERZORGERS

Inhoud

Inleiding

1. Definities van de gehanteerde termen
2. Informatieplicht
3. De met het gezag belaste ouder
4. De niet met het gezag belaste ouder
5. Beperkingen
 - Rechtelijke uitspraak
 - Eigen onderzoek
6. Informeren van school door ouders/verzorgers bij wijzigingen
7. Ouderavonden, gesprekken over het kind nieuwe partner betrekken bij gesprekken over het kind
8. Correspondentie.
9. Onderlinge problemen tussen ouders/verzorgers
10. Onpartijdigheid
11. Wijziging geslachtsnaam
12. Tot slot

Inleiding

Binnen CSG Dingstede worden alle medewerkers (mentoren, docenten, leerlingcoördinatoren, teamleiders, de directeur en collega's van het OOP) regelmatig geconfronteerd met privésituaties van leerlingen. Eén van die privésituaties die voor vragen en onduidelijkheid kunnen zorgen, is de situatie van gescheiden ouders/verzorgers.

Dit protocol beschrijft de afspraken die CSG Dingstede hanteert in de situatie van gescheiden ouders. De verantwoordelijkheden van de school en die van de ouders worden beschreven. Alle ouders hebben in principe recht op informatie van de school over hun kind. Dit geldt ook voor ouders die gescheiden zijn. Meestal zijn na de scheiding beide ouders belast met het ouderlijk gezag. Echter, soms is er maar één ouder van het kind belast met het ouderlijk gezag en de andere ouder niet. Wanneer ouders/verzorgers gescheiden zijn en niet meer bij elkaar wonen, dan is het van belang dat beide ouders/verzorgers goed op de hoogte kunnen blijven van de ontwikkeling van hun kind. Om misverstanden te voorkomen willen we de wijze waarop de informatie en communicatie vanuit de scholen naar de betreffende ouders verloopt, kort formuleren.

1. Definities van de gehanteerde termen

Wie zijn ouders van een kind? Met de term 'ouders' in dit protocol bedoelen we de ouders volgens de wet. In het spraakgebruik bedoelen we met ouders meestal de biologische moeder en vader, dat zijn niet altijd de ouders in de zin van de wet.

De moeder van een kind is volgens de wet:

- de vrouw uit wie het kind is geboren;
- de vrouw die het kind heeft geadopteerd;
- de vrouw die het kind heeft erkend;
- de vrouw van wie het ouderschap door de rechter is vastgesteld;
- als het kind verwekt is door kunstmatige bevruchting door een onbekende donor (volgens de Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting) is de vrouw met wie de biologische moeder op het moment van de geboorte getrouwd is of een geregistreerd partnerschap heeft ook de moeder van het kind.

De vader van een kind is volgens de wet:

- de man die met de moeder getrouwd is of was op het moment dat het kind geboren wordt;
- de man die het kind heeft geadopteerd;
- de man die het kind heeft erkend;
- de man wiens vaderschap door de rechter is vastgesteld.

De ouders van het kind zijn de moeder en de vader zoals hierboven omschreven.

Wat is ouderlijk gezag?

In Nederland staan alle minderjarigen (kinderen onder de 18 jaar) onder gezag. Ouders moeten hun kinderen verzorgen en opvoeden. Ze zijn wettelijk vertegenwoordiger van het kind en beheren het geld en de spullen. Ook hebben de ouders een onderhoudsplicht totdat de kinderen de leeftijd van 21 jaren bereiken. Er zijn verschillende soorten gezag:

ouderlijk gezag door een of twee ouders;

- gezamenlijk gezag van een ouder en een niet-ouder;
- voogdij;
- gezamenlijke voogdij.

Het belang van de leerling

Het begrip 'in het belang van de leerling' is een open begrip, een richtinggevend oriëntatiepunt. Het brengt tot uitdrukking dat bescherming, hulp en steun bij de groei naar volwassenheid en opvoeding en verzorging een leidraad vormen. Als er informatie verschaft moet worden, moet eveneens aan de hand van het belang van de leerling worden vastgesteld of daarin een selectie gemaakt moet worden en op welke wijze de gegevens moeten worden verstrekt. De vraag is dan nog wanneer het belang van de leerling zich tegen de informatieverstrekking verzet. Dat mag niet al te snel worden aangenomen. Een goede reden is bijvoorbeeld een verklaring van een psychiater/psycholoog/pedagoog dat informatieverstrekking schadelijk is voor de gezondheids- en/of gemoedstoestand van het kind. Zie hiervoor ook punt 5.

2. Informatieplicht

Alle ouders, verzorgers en voogden hebben op grond van artikel 23b van de Wet op het Voortgezet Onderwijsrecht door de school te worden geïnformeerd over hun kind. Dit geldt ook voor gescheiden ouders. De school dient **in algemene zin** (let op: geen privé-informatie) een beeld te geven van hoe de leerling op school functioneert.

Het gesprek met ouders over en met een leerling gebeurt vanuit de rol als vader en moeder en niet als partners van elkaar.

Welke informatie?

Niet iedere informatie over de leerling hoeft te worden verstrekt. Het gaat om belangrijke feiten en omstandigheden. Deze moeten bovendien betrekking hebben op de persoon van de leerling of zijn verzorging en opvoeding. Het betreft alleen informatie over schoolvorderingen en eventueel sociaalpedagogische ontwikkelingen op school zoals:

- doet de leerling zijn best op school;
- hoe zijn de toets- en leerresultaten;
- wat is zijn/haar lievelingsvak;
- schoolgedrag, voelt de leerling zich prettig op school, in de klas;
- schoolverzuim;
- kan de leerling meekomen met de anderen;
- Profiel of schoolkeuze.

Uitgangspunt daarbij is de wettelijke verplichting zoals die in Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek is vastgelegd.

Artikel 1:377b BW bepaalt dat de met het gezag belaste ouder verplicht is de andere, niet met gezag belaste ouder op de hoogte te houden van belangrijke zaken die het kind aangaan (bijv. schoolrapporten en informatie over extra begeleiding).

Artikel 1:377c BW bepaalt dat de school verplicht is een ouder die niet het ouderlijk gezag heeft, als hij of zij daar om vraagt, van beroepshalve beschikbare informatie te voorzien over belangrijke feiten en omstandigheden die het kind of de verzorging en opvoeding van het kind betreffen. Er zijn op deze regel twee uitzonderingen:

- * de informatie wordt niet verstrekt als de school de informatie niet op dezelfde manier aan de ouder met het ouderlijk gezag zou verstrekken;
- * de informatie wordt niet verstrekt als het belang van het kind zich daar tegen verzet.

3. De met het gezag belaste ouder

Belangrijke feiten en omstandigheden

Beide met gezag belaste ouders worden betreffende belangrijke zaken zoals hierboven beschreven, door de school geïnformeerd of om toestemming gevraagd.

Kleine alledaagse zaken

Betreft het kleine alledaagse zaken of beslissingen dan sluit de school zich aan bij de vastgestelde omgangsregeling. Dat betekent dat de school communiceert met de met het gezag belaste ouder, die op betreffende dag(deel) het ouderlijk gezag uitoefent. Bij de Meldkamer vraagt de Meldkamermedewerker bij welke ouder de leerling die dag verblijft. Vervolgens wordt er met deze ouder contact opgenomen.

Bij onenigheid

Als beide met gezag belaste ouders het met elkaar oneens zijn, dan maakt de school **niet** zelf een belangenafweging. De school handelt uitsluitend wanneer een van de met gezag belaste ouders via de rechtbank op grond van artikel 1:253a BW vervangende toestemming heeft verkregen.

Wanneer geen van de met gezag belaste ouders (mee)beweegt, kan de school dit bij veilig thuis melden als dit in het belang van de leerling is. Nadat de stappen van de Meldcode zijn gevolgd en bij stap 5 (afwegingskader) blijkt dat ouders er niet uitkomen of geen hulp accepteren.

4. De niet met het gezag belaste ouder

Ingevolge de wet dient de met gezag belaste ouder de niet met gezag belaste ouder te informeren over belangrijke zaken die het kind aangaan, waaronder de voortgang van de leerling op school.

Verstrekking van schoolinformatie vindt aan de niet met het gezag belaste ouder dan ook alleen plaats indien hij of zij daartoe expliciet verzoekt.

De niet met gezag belaste ouder geeft schriftelijk aan welke informatie hij wil ontvangen en over welke periode. Het moet dan gaan over belangrijke feiten en omstandigheden die de leerling treffen.

De school is niet verplicht de verzochte informatie te verschaffen, als deze informatie ook niet aan de met het gezag belaste ouder zou worden verschaft of het belang van de leerling zich tegen het verschaffen van informatie verzet.

5. Beperkingen

Rechtelijke uitspraak

De school hoeft niet aan het informatieverzoek van de niet-met gezag belaste ouder te voldoen als de rechter heeft bepaald dat het belang van de leerling zich tegen het verschaffen van informatie verzet. De met gezag belaste ouder moet in een dergelijk geval een kopie van de gerechtelijke uitspraak overleggen, welke in het dossier van de leerling wordt opgenomen.

Eigen onderzoek

Na eigen onderzoek kan de school weigeren om informatie te geven aan de niet-met gezag belaste ouder als dat in gaat tegen het belang van het kind. Weigering om informatie te verstrekken kan dus alleen indien:

- de situatie door de school zelf is onderzocht;
- de weigering schriftelijk is gemotiveerd.

Dat de leerling of de met gezag belaste ouder niet wil dat de niet- met gezag belaste ouder informatie krijgt of een therapeut of advocaat stelt dat het geven van informatie strijdig is met het belang van de leerling, is voor de school onvoldoende om te weigeren aan het informatieverzoek van de niet-met gezag belaste ouder te voldoen. Als de school schriftelijk en beargumenteerd weigert aan het informatieverzoek van de niet met gezag belaste ouder te voldoen, is er sprake van een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit.

Klachtencommissie

De niet met het gezag belaste ouder kan besluiten een klacht in te dienen bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC), of Geschillencommissie Bijzonder Onderwijs (GCBO) indien de school hem geen of naar zijn idee te weinig informatie verschaft.

6. Informeren van school door ouder/verzorger bij wijzigingen

Voor een juiste en zuivere toepassing van de regels en richtlijnen van dit protocol is het van belang dat ouders de school op de hoogte stellen indien er wijzigingen zijn met betrekking tot hun Burgerlijke Staat en de verdere gezinssituatie met betrekking tot woon- en verblijfplaats van het kind.

Indien als gevolg van een scheiding de situatie ontstaat dat één of beide ouders niet meer belast is met het ouderlijk gezag, dan is de betreffende ouder verplicht om afschriften van de officiële stukken waarin dit is vastgelegd, waaronder bepalingen ten aanzien van het ouderlijke gezag, bezoekrecht en dergelijke, te overhandigen aan de school. De betreffende stukken zullen in het leerlingendossier worden bewaard. Uiteraard zal hierbij uiterst zorgvuldig mee worden omgegaan.

Dit om misverstanden te voorkomen en zicht te krijgen op de mogelijke gronden om één van de ouders/verzorgers geen informatie te verstrekken over het kind (binnen het kader van art. 1:377b/c van het Burgerlijk Wetboek) of om ernstige complicaties (zoals het meenemen vanuit school van het kind, tegen de gemaakte afspraken of rechterlijke uitspraken in) te voorkomen.

7. Ouderavonden, gesprekken over de leerling

De school nodigt de ouder/verzorger uit voor ouderavonden of voor gesprekken over de leerling die als eerste contactpersoon geregistreerd staat. Indien één van de ouders/verzorgers onder geen beding een gezamenlijk gesprek wil, kan hij of zij verzoeken om een individueel gesprek. School zal dan bepalen of een individueel gesprek mogelijk is of niet. Als school de mogelijkheid geeft om twee gesprekken te voeren zullen beide ouders/verzorgers van de gemaakte afspraken

tijdens het gesprek door een e-mail op de hoogte worden gebracht.

Nieuwe partner betrekken bij gesprekken over het kind

Op CSG Dingstede krijgen wij regelmatig de vraag of een nieuwe partner aanwezig kan zijn bij een oudergesprek. Of de nieuwe partner komt zonder overleg of afstemming mee naar een oudergesprek.

Als een van de ouders een nieuwe partner heeft, mag de school niet zonder meer de informatie over de voortgang van de leerling aan de nieuwe partner verstrekken. Daar is in beginsel toestemming van de andere ouder (met gezag) voor nodig. De nieuwe partner is in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens een derde en de school mag zonder instemming van beide ouders met gezag geen informatie over de leerling verstrekken aan derden.

Als beide ouders gezag hebben, mag een van de ouders dus in beginsel ook niet zonder toestemming van de andere ouder een nieuwe partner meenemen naar een oudergesprek. Mochten beide ouders instemmen met de aanwezigheid van de nieuwe partner bij een oudergesprek, dan heeft school daar schriftelijke toestemming van de ouder met gezag voor nodig, maar ook dan kan school zelf besluiten deze nieuwe partner niet toe te laten tot het oudergesprek. De school heeft immers slechts de verplichting om ouders van leerlingen te informeren over de voortgang van de leerling en hoeft hierover niet in gesprek te gaan met derden.

8. Correspondentie

Correspondentie zal gericht zijn aan beide met gezag belaste ouders/verzorgers en dus niet slechts aan de ouder bij wie het kind volgens de Gemeentelijke Basis Administratie staat ingeschreven of volgens de door de ouder verstrekte gegevens. Dat geldt niet indien daarmee naar de mening van school zwaarwegende belangen van het kind geschaad zouden kunnen worden.

9. Onderlinge problemen tussen ouders/verzorgers

De school is primair gericht op onderwijs, waarbij onder meer veiligheid en rust van het kind gewaarborgd dienen te worden. Om die reden is het niet toegestaan dat ouders/verzorgers hun onderlinge relationele problemen of conflicten op school of via school beslechten.

10. Onpartijdigheid

De school heeft primair het belang van de leerling voor ogen en is onpartijdig en neutraal ten aanzien van problematiek die met de scheiding van de

ouders/verzorgers te maken heeft. Informatie over het kind zal niet aan anderen dan aan ouders/verzorgers (volgens art. 1:377c van het Burgerlijk Wetboek) worden verstrekt.

Uitzonderingen

Op bovenstaande regel gelden uitzonderingen onder andere voor:

- instanties als veilig thuis en de schoolarts.

Soms is de school verplicht gegevens aan derden te geven. Dit gaat altijd in overleg en na inzage van ouders. Ouders kunnen altijd nog zaken toevoegen. Dit is bijvoorbeeld het geval bij:

- de overgang naar een andere school (bijvoorbeeld bij verhuizing of naar speciaal onderwijs).

11. Wijziging geslachtsnaam

Het komt soms voor dat een ouder ten gevolge van een (echt)scheiding een andere achternaam (geslachtsnaam) van de leerling opgeeft aan school. Bijvoorbeeld de meisjesnaam van de moeder of die van een nieuwe partner.

Dat is echter niet mogelijk zonder dat daartoe eerst een verzoek tot naamswijziging bij de rechter wordt ingediend.

In ieder geval zal de school niet toestaan dat de leerling wordt ingeschreven onder een andere naam dan de officiële, zonder dat beide ouders/verzorgers het daarover eens zijn dan wel nadat de rechter in de geslachtsnaamwijziging heeft toegestemd.

12. Tot slot

Het welzijn van de leerling staat voor school altijd voorop. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarin ouders/verzorgers botsen met wat de school in het belang van de leerling acht. In die gevallen zal het schoolteam proberen om dat probleem op te lossen. De school zal alles doen om te voorkomen dat zij in een conflict tussen ouders/verzorgers betrokken wordt. Het gesprek met ouders over en met een leerling gebeurt vanuit de rol als vader en moeder en niet als partners van elkaar.